

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet, Sivilavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

REF.:
20/2771

VÅR REF.:
2020/00642-004 KRI002

DATO:
19.11.2020

HØRING - RETTSHJELPSUTVALGETS UTREDNING NOU 2020:5

Det vises til høringsbrev av 9. juni d.å. vedlagt Rettshjelpsutvalgets utredning, og brev av 8. oktober s.å. vedlagt særuttalelsen med dissens fra Cathrine Moksness, hvor høringsfristen ble utsatt til 23. november s.å.

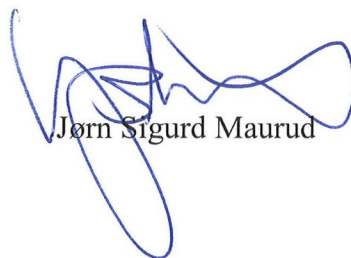
Statsadvokatene er egne høringsinstanser. Riksadvokatens hørings svar begrenser seg til de deler av rapporten som omhandler påtalemyndighetens ansvarsområde. Enkelte temaer omtalt i utredningen, og noen lovendringer, reiser spørsmål som har berøringspunkter til behandling av straffesaker. I hovedtrekk synes lovforslagene å være godt begrunnet og nødvendige.

Til utredningens punkt 16 Særlig om rettshjelp til barn, vises det til riksadvokatens høringsuttalelse 25. november 2019 til "Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert saksflyten i saker som gjelder overgrep mot barn" av 1. februar 2019. I rapporten påpekes behovet for rettshjelp til barn som mistenkte og fornærmede utover hva det i dag finnes hjemmel for ved behandling av straffesaker. I tillegg påpekes forhold som også er omtalt i utredningen som gjelder saker hvor barn er involvert og hvor det pågår parallelle rettsprosesser, eksempelvis straffesak om vold og overgrep mot barn, tvang etter barnevernlov, sak om barnefordeling for domstolen og i tillegg sak etter utlendingsloven for utlendingsmyndighetene. Det bør etter riksadvokatens syn foretas en nærmere vurdering av de forhold som fremkommer i utredningen når det gjelder ivaretagelse av barns rettssikkerhet, i særuttalelsen punkt 1.13 og punkt 4 fra medlemmet Moksness, og nevnte saksflyt-rapport som bør kunne lede til endringer i eksisterende regelverk.

Når det gjelder hvilke kostnader som skal omfattes av rettshjelpsordningen, herunder kostnader til advokaters reiser og hvor mange rettshjelpstimer som skal gis i hver sak, vises til riksadvokatens høringsuttalelse datert 27. oktober d.å. til forslag til endringer i straffeprosessloven og straffeloven punkt 4 om forhåndsfastsettelse av bistandsadvokatoppdraget til et bestemt antall timer og punkt 5 om forhåndsfastsettelse av forsvareroppdraget til et bestemt antall timer. Bemerkningene til høringen har også relevans til utredningens punkt 24.1 og 24.3 om saksområder utvalget mener skal prioriteres bort.

Til punkt 24.1 Bistand til å vurdere forhold av betydning for anmeldelse, bemerkes at det etter riksadvokatens vurdering vil være uheldig om det ikke skal tilstås rettshjelp til fornærmede som har vært utsatt for alvorlige integritetskrenkende forhold. En fornærmet kan ha et berettiget behov for juridisk veiledning til å vurdere om et mulig alvorlig lovbrudd skal anmeldes. Det vises særlig til saker som gjelder mishandling i nære relasjoner og seksuallovbrudd som voldtekt, men også andre alvorlige forhold som menneskehandel, frihetsberøvelse mv. Saker om frihetsberøvelse og mishandling i nære relasjoner har eksempelvis også en side til om vi har strafferettslig jurisdiksjon i saker hvor handlingene er begått i utlandet, og til utredningens punkt 26 om saker med tilknytning til utlandet og barnebortføring. Det vises til den pågående høringssaken i departementet nevnt i forrige avsnitt.

En støtter videre utvalgets forslag i punkt 29.7.4 om rettshjelp for lovbryster som utvises på grunn av straffbare forhold og forslaget i punkt 30.2 om rettshjelp til siktede som reiser krav om erstatning for straffeforfølgning, herunder den foreslåtte endring av straffeprosessloven § 450 som viderefører dagens regler om fri rettslig bistand i saker om erstatning eller oppreisning etter straffeforfølgning.

Jørn Sigurd Maurud

Katharina Rise
førstestatsadvokat